

2019-01-25

Tekniska nämnden

Dnr Ten 2019/54

Handlingsplan för giftfria byggnader – förslag till revidering

Förslag till beslut

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till tekniska nämnden

1. Den reviderade handlingsplanen för giftfria byggnader godkänns.

Ärendet i korthet

Tekniska nämnden har i mars 2017 fastställt en handlingsplan för giftfria byggnader med mätbara mål för arbetet. Handlingsplanen är kopplad till kommunens kemikalieplan där fullmäktige har antagit utgångspunkterna för arbetet för en giftfri miljö. I juni 2018 följdes planen upp i nämnden och ett par mindre justeringar genomfördes. Samtidigt beslutades att uppföljningen skulle ske i samband med verksamhetsberättelsen.

I det vidare arbetet med planen har noterats ett behov av att revidera planen så att den följer de arbetssätt som har etablerats på förvaltningen. Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att den reviderade planen godkänns.

Handlingar

1. Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2019-01-25
2. Förslag till reviderad handlingsplan för giftfria byggnader 2019-01-25

Bakgrund

Tekniska nämnden har i mars 2017 fastställt en handlingsplan för giftfria byggnader med mätbara mål för arbetet. Handlingsplanen är kopplad till kommunens kemikalieplan där fullmäktige har antagit utgångspunkterna för arbetet för en giftfri miljö. I juni 2018 följdes planen upp i nämnden och ett par mindre justeringar genomfördes. Samtidigt beslutades att uppföljningen skulle ske i samband med verksamhetsberättelsen.

Bygg- och miljöförvaltningen har nu i det vidare arbetet med planen identifierat behov av ändringar för att den ska ge ett effektivt arbetssätt med frågorna kring giftfria byggnader.

Analys

Handlingsplanen för giftfria byggnader består av sju olika områden: avfall, material, kemikalier, yttre miljö, mark, undvika lista samt miljöklassning miljöbyggnad. Varje

område består i sin tur av ett antal specifika frågeställningar som berör olika aspekter av handlingsplanen för giftfria byggnader.

I den nu föreslagna planen görs en huvudsaklig förändring: området benämnt ”undvikalista” minskas ner till att omfatta bekämpningsmedel. Motivet för denna förändring är att förvaltningen har etablerat ett arbetssätt som bedöms vara mer effektivt och leda till en löpande bedömning på ett sätt än vad som är möjligt för förvaltningen själv att hinna med: genom att produkterna stäms av i en produktdatabas där byggmaterial klassas från A till D där A är bäst och D är sämst när det gäller både innehåll och halter av farliga ämnen. Det arbetssätt som har utvecklats bygger på uppföljning av avvikelser med stöd av produktdatabasen och dialog kring vilka möjligheter som finns att välja gynnsammare material. Rapportering sker i planen kring i vilken utsträckning A- eller B-klassade material nås och avvikelser rapporteras löpande i takt med att olika projekt avslutas i planen.

Nedanstående tabell redovisar det nuvarande utseendet för punkten om undvikalista, förslaget innebär att endast punkt 5.4 kvarstår i sin nuvarande form.

Tabell 1. Handlingsplan för giftfria byggnader – avsnitt 5.

5 Undvikalista	Mål	Kvantifierade mål	Åtgärder (Krav i miljöplanen)
5.1	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Ska följas till 100 %	Användning av tryckimpregnerat virke ska ej användas. Lärk, värmebehandlat trä ska användas eller likvärdigt. Likvärdigheten avgör beställaren. Vid markkontakt för trä kan bränning användas som skyddsметod.
5.2	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Ska följas till 50 %	Produkter som innebär arbete med hårdplaster (epoxy, isocyanater mm) ska ej användas.
5.3	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Ska följas till 100 %	Plaster innehållande ftalater och pvc ska ej användas.

5.4	Giftiga ämnen ska fasas ut i byggmaterial.	Ska följas till 100 %	Bekämpningsmedel ska undvikas. Kravet ska anges i markskötselansvisning.
-----	--	-----------------------	--

Ett område som inte regleras i produkt databasen är bekämpningsmedel, av denna anledning föreslås som sagt den punkten kvarstå på undvikallistan i handlingsplanen.

Överväganden

Den föreslagna revideringen handlar om att anpassa handlingsplanen till ett etablerat arbetsätt som bedöms bidra till ett aktivt ställningstagande till materialval och en incitamentsstruktur som styr i riktning mot användande av gynnsamma material. Att hantera en egen lista vid sidan av den upphandlade produkt databasen skulle innebära krav på avancerade ställningstaganden kring såväl halter som ämnens egenskaper på en nivå som är svår att upprätthålla. Därtill ger arbetsättet med en etablerad produkt databas möjligheter till jämförelser med andra aktörer vilket underlättar goda analyser inom området. Förändringen innebär att arbetet med att begränsa användning av de ämnen som pekats ut på den tidigare undvikallistan fortsätter men i en arbetsform som både förenklar uppföljningen av material och bedöms underlätta dialogen med företagen som genomför de olika projekten.

Barnkonsekvensanalys

Det aktuella ärendet handlar om att utveckla arbetet med giftfria byggnader i det som är kommunens ansvar. Barn är för många kommunala verksamheter den huvudsakliga målgruppen varför barn kommer att dra nytta av ett utvecklat arbete. De aktuella förändringarna handlar dock om att återge kommunens arbetsätt på ett korrekt vis och barns bedömningar har inte inhämtats.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

De ekonomiska konsekvenserna av arbetet för giftfria byggnader i kommunen sker inom befintliga ekonomiska ramar.

Slutsatser

Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att den reviderade planen godkänns att gälla tills vidare.

Johan Bergman
Bygg- och miljödirektör

Roland Eriksson
Fastighetschef

Beslutet ska skickas till

Akten
Kommunstyrelsen
Miljöstrategiska enheten
Andrea Erlandsson